Eduskunta 9.11.2022
Maa- ja metsätalousvaliokunta

Asiantuntijakuuleminen 11.11.2022 klo 9.00

Maa- ja metsätalousministeriö
johtava asiantuntija Vesa Kahilampi

ASIA: VALTIONEUVOSTON SELVITYS: KOMISSION EHDOTUS TILAPÄISIKSI KRIISIAJAN VALTIONTUKIPUITTEIKSI TALOUDEN TUKEMISEKSI VENÄJÄN HYÖKÄTTYÄ UKRAINAAN (E 31/2022 vp)

Maa- ja metsätalousministeriö kiittää mahdollisuudesta tulla kuultavaksi otsikon asiaan liittyen.

Komissio hyväksyi päivityksen Ukrainan sodan johdosta annettuihin tilapäisiin kriisiajan valtiontukipuitteisiin 28.10.2022. Päivityksessä jatkettiin tilapäisten puitteiden soveltamisaikaa 31.12.2023 asti. Samalla nostettiin toimenpiteen 2.1 (rajoitetut tukimäärät) mukaisia yrityskohtaisia enimmäismääriä merkittävästi. Puitteiden nojalla myönnetyn maatalouden alkutuotannon tuen yrityskohtainen sallittu enimmäismäärä nousi päivityksen myötä 62 000 eurosta 250 000 euroon. Kalatalouden tuen yrityskohtainen enimmäismäärä nousi 75 000 eurosta 300 000 euroon.

Maa- ja metsätalousministeriö toteaa E-jatkokirjeen EJ 9/2022 vp kuvaavan valmistelun tilannetta ennen komission hyväksymiä muutoksia, mutta näkee jatkokirjeessä esitetyn Suomen kannan olevan edelleen perusteltu. Soveltamisajan jatkamista vuodella voidaan pitää poikkeuksellisen pitkänä kertaluonteisena päätöksenä, mikä heikentää osaltaan vakiintunutta periaatetta, jonka mukaan joustavoitetut säännöt ovat luonteeltaan tilapäisiä ja voimassa vain niin kauan, kuin sotatoimet vaikuttavat Euroopan talouteen. Toimeenpanon kannalta soveltamisajan jatkaminen vuodella saattaa osaltaan hieman keventää tukitoimenpiteistä aiheutuvaa hallinnollista taakkaa.

Maa- ja metsätalousministeriö pitää korotettuja toimenpiteen 2.1 mukaisia yrityskohtaisia enimmäismääriä maatalouden alkutuotannon ja kalatalouden tuelle Suomen olosuhteisiin verrattain korkeina. Korkeat enimmäismäärät mahdollistavat kansalliset lisätukitoimenpiteet, mutta vaikuttavat väistämättä myös EU-sisämarkkinoiden toimintaan.

Yllä kuvattujen muutosten lisäksi komissio mm. yksinkertaisti ja kevensi hieman toimenpiteen 2.4 (tuki maakaasun ja sähkön poikkeuksellisen voimakkaista hinnankorotuksista aiheutuviin lisäkustannuksiin) toteutusehtoja. MMM pitää selvennyksiä kannatettavina, mutta näkee maa- ja kalatalouden mahdollisten uusien tukien osalta ensisijaisena väylänä toimenpiteen 2.1 mukaiset tukiohjelmat.

Mahdolliset tulevat muutokset tilapäisiin kriisipuitteisiin ovat komission yksinomaisessa toimivallassa.